

Wojciech Kuczkowski

Białośliwie, pow. Wyrzysk. Stanowiska 1 i 2

Informator Archeologiczny : badania 4, 69-70

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BALDRAM, pow. Kwidzyń

patrz średniowiecze

BARTOTŁY WIELKIE,
pow. Olsztyn

patrz wczesne średniowiecze

BELCZ MAŁY,
pow. Góra Śląska

Muzeum Archeologiczne
we Wrocławiu

Badania prowadził mgr Jerzy Gołubkow. Finansowało Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu. Drugi sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej z okresu halsztackiego.

Kontynuowano prowadzone w 1969 roku badania na cmentarzysku kultury łużyckiej. Jest ono położone na równinie między Wąsoszem, Lechitowem, Belczem Małym, Górką. Ogółem przebadano 400 m² terenu, odkrywając 17 grobów. Wszystkie zalegały tuż pod warstwą orną, dlatego część, zwłaszcza dużych naczyń, uległa zniszczeniu. Wszystkie groby należały do typu ciałopalnych — popielnicowych. W grobie najczęściej występowała 1 popielnica i od 1 do 26 przystawek.

W 5 grobach znaleziono naczynia malowane, a w 4 przedmioty żelazne, 6 grobów zawierało kadzielnice. Zarysów jam nie dało się stwierdzić z wyjątkiem jednego grobu, gdzie dno nieregularnej jamy wylepione było gliną. Zbadane groby można datować na okres halsztacki C.

BIAŁOŚLIWIE, pow. Wyrzysk

Muzeum im. L. Wyczółkowskiego
w Bydgoszczy

Stanowiska 1 i 2

Badania ratownicze prowadził mgr Wojciech Kuczkowski. Finansowało Muzeum w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Dwa cmentarzyska kultury wschodnio-pomorskiej (stanowisko 1) i kultury grobów podkloszowych (stanowisko 2).

Stanowisko 1 usytuowane jest na niewielkim piaszczystym wyniesieniu, w odległości 300 m na wschód od Białośliwia, przy drodze do Dębówka Nowego. Teren cmentarzyska na skutek pobierania piasku i żwiru uległ znacznemu zniszczeniu. Na obszarze kilkunastu arów odkryto i wyeksplloatowano 10 grobów skrzynkowych. Większość z nich zachowana jest w formie szczątkowej. Groby znajdowały się na głębokości 40—50 cm. Popielnice o czarnej i brunatnej powierzchni przykryte były pokrywami z cylindrycznymi zakładkami. Górną ich część pokrywa ryty ornament jodełkowy, wypełniony białą inkrustacją. Kubki, czerpaki są na ogół sta-

rannie wykonane, grafitowane. Powierzchnie ich zdobione są motywami trójkątów, których ryty wypełnione są białą masą.

W grobie 4, w obwarowaniu natrafiono na warstwę spalenizny oraz ułamki naczyń wtórnie przepalonych.

Wyroby metalowe należą do rzadkości. Jedynie w grobie 5, odkryto fragmenty kółek brązowych z nanizanymi paciorkami z niebieskiego szkliwa i w grobie 10 — kółko brązowe.

Stanowisko 2 usytuowane jest przy ulicy Kordeckiego, na morenowym wyniesieniu. Na głębokości około 30 cm odkryto grób klozowy. Pod kloszem umieszczona była popielnica zawierająca przepalone kości ludzkie. Dwie miski pełniły funkcję pokrywy i podstawki. Na samym dnie grobu umieszczony był płaski, dyskowaty kamień. Poza kloszem stały naczynia dodatkowe — przystawki. Grób umocniony obwarowaniem kamiennym, wypełniony był warstwą przepalanej ziemi. Naczynia na skutek działania ognia mają powierzchnię osmaloną i wypaczoną.

Poza opisanym grobem, w promieniu kilkunastu metrów natrafiono na nieliczne fragmenty ceramiki.

Teren cmentarzyska został w większej części zniwelowany podczas pobierania żwiru.

Cmentarzysko można datować na wczesny okres lateński.

BIESOWO

pow. Biskupiec Reszelski

Zespół do Badań Etnogenezy Słowian
Instytutu Historii Kultury Material-
nej PAN w Warszawie

Badania prowadziła dr Łucja Okulicz. Finansował IHKM PAN.
Pierwszy i ostatni sezon badawczy. Kurhan z wczesnej epoki
żelaza kultury kurhanów zachodniobałtyjskich.

Kurhan posiadał nasyp kamiennie-ziemny, przykrywający prostokąt-
ną komorę grobową zbudowaną z kilku warstw kamieni, ograniczoną od
strony północnej jednym dużym głazem od strony południowej dwoma
głazami umieszczonymi po bokach. Od wejścia, na przestrzeni 4,8 m ko-
mora wyłożona była grubymi bierwionami drewna, spalonymi, na któ-
rych i poza którymi w dalszej partii komory znajdowały się pochówki
ciałopalne umieszczone w popielnicach. Wykop z 1968 roku zniszczył cen-
tralną partię komory grobowej i ilość znajdujących się tu pierwotnie
pochówków nie może być ściśle określona. W zachowanej części komory
grobowej znaleziono pięć pochówków w popielnicach. W jednym znajdo-
wała się ozdoba brązowa zniszczona i silnie przepalona z drutu brązowego
o przekroju okrągłym. Na podstawie licznych analogii budownictwa gro-
bowego Warmii i Mazur kurhan należy odnieść do wczesnej epoki żelaza
wiąząc go z tzw. kulturą kurhanów zachodnio-bałtyjskich. Po zakończeniu